

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/254
Karar No : 2007/155

Davacı : Kazım Uzun Zücaciye Ticaret San. ve Paz. A.Ş.
Vekili : Av. Tamer Kulaçoğlu
Y. Mumcu Cad. Doğu İşhanı No:2/4 - ERZURUM
Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent/ANKARA

İstemin Özeti : Davacı şirket tarafından, Paşabahçe Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin bayilerine yönelik olarak hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiası ile yapılan şikâyet başvurusu üzerine yapılan ön araştırma sonucunda düzenlenen rapora göre anılan şirket hakkında 4054 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde soruşturma açılmasına gerek olmadığı yönünde verilen Rekabet Kurulu'nun 06.10.2005 tarih ve 05-65/928-250 sayılı kararının; Danıştay'ın önceki kararında hakim durum ile ilgili değerlendirme yapılması gereğini açıkça vurguladığı, olayın 6.madde kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, Rekabet Kurulu kararında "market müşterisi"nin ilk önce "yetkili satıcılar" sınıfında açıklanmasına rağmen, değerlendirmeler kısmında "direkt dağıtım" sınıfında yer aldığı, dolayısıyla eksik ve yanlış inceleme yapıldığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Yapılan incelemeler, önaraştırma kapsamında elde edilen bilgiler ve rekabet hukuku değerlendirmeleri sonucu şikâyetin reddi kararının hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Cihangir CENGİZ'in Düşüncesi : Yasal dayanaktan yoksun bulunan davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun Düşüncesi : Dava, davacı şirket tarafından, Paşabahçe Cam San.ve Tic.A.Ş.'nin hakim durumunu bayilerine yönelik olarak kötüye kullandığı iddiasıyla yapılan şikâyet başvurusunda yer alan iddialar hakkında,soruşturma açılmasına gerek olmadığı yolunda verilen Rekabet Kurulu Kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 6.maddesinde,bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bi bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmada ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, Kanunun 16.maddesinde ise, bu Kanunun 4 ve 6.maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği sabit olanlara Kanun maddesinde belirtilen miktarda para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Bakılan davada; Paşabahçe Cam Sanayi ve Tic.A.Ş.'nin bayilerine yönelik hakim durumunu kötüye kullanarak 4054 sayılı Kanunun 6.maddesini ihlal ettiğine ilişkin şikâyet başvurusu üzerine,soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için ön araştırma sonucu düzenlenen raporda,şikâyet konularının Paşabahçe ile şikâyetçi arasındaki ticari ilişkiden kaynaklanan uyumsuzluklarla ilgili oludğu rekabet kurallarına ilişkin bir boyutu bulunmadığı saptanmış bulunmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/254
Karar No : 2007/155

Bu durumda, taraflar arasındaki sözleşmelerden ve ticari ilişkilerden kaynaklanan, bunlara dair iddialar içeren anlaşmazlıkların rekabet hukuku ile ilgisinin bulunmaması, genel hukuk ilkeleri ile çözümlenmesi gereği dikkate alındığında, davacı şikayet başvurusunda yer alan iddialar hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı yolunda verilen dava konusu kararda hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

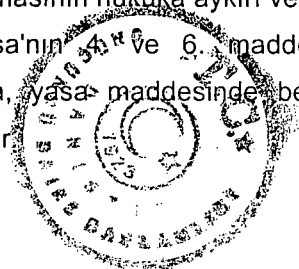
Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

Dava, davacı şirket tarafından, Paşabahçe Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin bayilerine yönelik olarak hâkim durumunu kötüye kullandığı yönündeki şikâyet başvurusu üzerine yapılan ön araştırma sonucunda düzenlenen rapora göre anılan şirket hakkında 4054 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde soruşturma açılmasına gerek olmadığı yönünde verilen Rekabet Kurulu'nun 06.10.2005 tarih ve 05-65/928-250 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1.maddesinde, bu Kanun'un amacının, "mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak" olduğu belirtilmiş olup; anılan Kanununun 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarının ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukuki işlem ve davranışların, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemlerin bu Kanun kapsamına girdiği belirtilmiş, 3. maddesinde, Teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler" olarak tanımlanmış, Yasa'nın 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmaların, uyumlu eylemlerin ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, 6. maddesinde de; bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, yasanın 16/2 maddesinde ise, bu Yasa'nın 4 ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği sabit olanlara, yasa maddesinde belirtilen miktarda para cezası verileceği hükme bağlanmış bulunmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/254
Karar No : 2007/155

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Yasa'da yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya resen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlal edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlallere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmıştır.

Ayrıca 4054 sayılı Kanunun "Başvuru Sahiplerine Bildirim" başlıklı 42. maddesinin ilk fıkrasında, Kurulun, ihbar veya şikâyet başvurularında ileri sürülen iddiaları ciddi ve yeterli bulması durumunda, ihbar veya şikâyet edenlere ileri sürülen iddiaların ciddi bulunduğunu ve araştırmaya başlandığını yazılı olarak bildireceği; ikinci fıkrasında ise Kurulun, gerek başvuruları açıkça reddetmesi, gerekse süresi içinde bildirimde bulunmayarak reddetmiş sayılması durumlarında, doğrudan ya da dolaylı menfaati olduğunu belgeleyen herkesin Kurulun ret kararlarına karşı yargı yoluna başvurabilecekleri kurala bağlanmıştır.

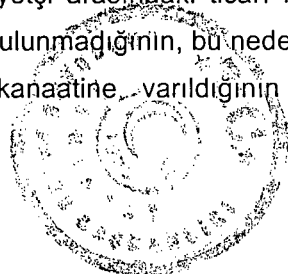
Dosyanın incelenmesinden, Paşabahçe Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, cam ev eşya üretiminde Dünyada %4,8 pay ile üçüncü sırada, Avrupa'da ikinci sırada olduğu, Türkiye'de ise, cam ve eşyası üretim payının %90'ın üzerinde bulunduğu; ihraç edilmek üzere alınan cam ürünlerinin belli bayilere yurtiçi satış fiyatına göre daha ucuza verildiği, bunun sonucu olarak davacının yurt dışındaki pazarını kaybettiği ve önceki alacaklarının tahsilinde zorluk çektiği, Ege Bölgesinde (İzmir) Paşabahçe'nin teşviki ile yatırım yapılması ,ancak bir yıl kadar sonra yönetimin değişmesi ile verilen destekten vazgeçilmesi nedeniyle zarara uğradıkları, cam ürünleri ile ilgili kampanyalardan bayilerin stokunda bulunan ürünlerin yararlandırılmadığı, market müşterilerine sağlanan vade avantajından yararlandırılmadıkları, iç pazar paylarının azaltılması amacıyla bölge illerinde bayilikler oluşturulduğu ve bu bayiliklere daha yüksek iskonto uygulandığı, destek primi verildiği, yurtiçi ve yurtdışı pazarlarda taleplerinin kısıtlandığı ve bu suretle hâkim durumun kötüye kullanıldığı ileri sürüldüğü anlaşılmaktadır.

Dava konusu olayda, davacının şikâyet başvurusu üzerine yapılan ön araştırma sonunda verilen dava konusu Kurul kararında; sağlayıcı-bayi arasındaki anlaşmaların ya da ilişkilerin nitelikleri gereği ancak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilebileceği, bayilik anlaşmalarının ve ilişkilerinin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında değerlendirilmesi olasılığının hemen hemen hiç bulunmadığı, şikâyet dilekçesinde yer alan hususlara ilişkin değerlendirmelerin Paşabahçe'nin ilgili pazarda hâkim durumda olup olmadığı konusunda bağımsız olması, başka bir ifade ile Paşabahçe hâkim durumda kabul edilse bile bunun iddialara ilişkin değerlendirmeleri değiştirmemesi nedeniyle hâkim durum analizi yapılmadığı belirtilmiş, şikâyet başvurusunda yer alan iddiaların 4054 sayılı Kanun karşısındaki değerlendirmesine gelince; şikâyetçinin market müşterilerine sağlanan vade avantajlarından yararlandırılmadığı iddiası ile ilgili olarak kendilerinden istenen bilgiler

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/254
Karar No : 2007/155

çerçevesinde Paşabahçe yetkilileri tarafından gönderilen açıklama yazılarında; şirketin 2000 yılı boyunca kesimlere göre pazarlama, direkt satışlarını artırma, kesimlere göre dağıtım kanalı oluşturma yönünde yeniden yapılanma çalışmalarını tamamladığı, 2001 başından itibaren bir nevi yetkili satıcılık sistemi olan "Seçilmiş Toptancı Müşteri" uygulamasını başlattığı ve bu kategorideki toptancı müşterilerine yapacağı fiyatlandırma, pirim ve teşvik usullerini duyurduğunun ifade edildiği, bu açıklamalara göre; pazardaki gelişmeler dikkate alınarak bu usullerin zaman zaman revize edildiği, 2003 yılında "Yetkili Satıcılık" başlığı altında toplandığı, şikâyetçi konumundaki firmanın da bu bağlamda 2001 yılından itibaren "Seçilmiş Müşteri" olarak Paşabahçe'yle çalıştığı; 2003 yılının Mart ayında ise şikâyetçi firma ile ödemeler konusunda yaşanan ihtilaftan dolayı çalışmaya son verildiğinin belirtildiği, ödemelerini ısrarlara rağmen yapmadığı ifade edilen firmanın borcunun, mevcut teminat mektubunun nakde çevrilmesiyle kısmen kapatılarak, ticarî ilişkinin sona erdirildiğinin ifade edildiği, Paşabahçe'nin özet olarak verilen dağıtım sistemi incelendiğinde, "direkt dağıtım" ve "yetkili satıcılar" halinde iki ayrı gruba ayrıldığı görüldüğü, burada "market müşterileri"nin direkt dağıtım grubunda yer alırken, şikâyetçi firma gibi genel toptancıların "yetkili satıcılar" grubuna girdiğinin anlaşıldığı, bu doğrultuda, dağıtım sisteminin farklı kısımlarında yer almaları nedeniyle, market müşterileri ile şikâyetçi firmaya sağlanan vade avantajlarının farklılaşabileceği ve bu farklılığın bir ayrımcılık olarak sayılamayacağı sonucuna varıldığı, Paşabahçe'nin ihraç edilmek üzere alınan ürünlerinde bayilere farklı fiyatlar uygulaması neticesinde şikâyetçinin yurt dışında pazar kaybetmesi ve alacaklarını tahsilde zorluk çekmesi iddiası ile ilgili olarak; Paşabahçe'nin şikâyetçi aleyhine bayileri arasında yurt dışı satışlar açısından fiyat ayrımcılığı yaptığının belirtildiği, iddianın kapsamının ihraç amacıyla alınan ürünlere ilişkin olduğu, ihracat söz konusu olduğunda Türkiye pazarının dışına çıkılmakta olup, sağlayıcının bayileri ile olan ilişkilerinde yurt dışı faaliyetleri açısından serbest durumda olduğu, Paşabahçe'nin teşvikiyle yatırım yapılması, ancak Paşabahçe'nin verdiği sözleri tutmaması iddiasına yönelik olarak; şikâyet başvurusunda, Ege Bölgesinde Paşabahçe'nin teşviki ile yatırım yapıldığının, bir yıl kadar sonra Paşabahçe yönetiminin değişmesi neticesinde, verilen sözlerin tutulmaması sonucu zarara uğrandığının ifade edildiği, bu hususun Paşabahçe ve şikâyetçi arasındaki borç-alacak/hak-yükümlülük konularına ilişkin olup, bu konudaki ihtilafların rekabet kuralları ile ilgili bulunmadığı, yapılan kampanyalardan bayinin stoğunda bulunan ürünlerin yararlandırılmaması iddiası ile ilgili olarak da; kampanyalarla ilgili koşul, hak ve yükümlülüklerin de Paşabahçe ile şikâyetçi arasındaki ticarî ilişkileri ilgilendirmekte olup, bu hususta çıkan ihtilafların 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilebilecek bir yönü bulunmadığı değerlendirilerek, yer verilen bu değerlendirmeler doğrultusunda da, şikâyet dilekçesinde yer verilen iddiaların Paşabahçe ve şikâyetçi arasındaki ticarî ihtilaflara ilişkin olduğunun, rekabet kurallarını ilgilendiren bir yönünün bulunmadığının, bu nedenle Paşabahçe hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varıldığı ifade edildiği görülmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/254
Karar No : 2007/155

Dava konusu Kurul kararının verilmesine neden olan davacı şikâyetleri genel olarak incelendiğinde, bunların kısmen sağlayıcı ve bayi arasındaki ilişkilerin niteliklerinden kısmen borç-alacak konularından, kısmen de ticarî ilişkilerden doğan anlaşmazlıklara ilişkin bulunduğu görülmekle, bu hususların hiçbirisinin rekabet hukuku kuralları kapsamında çözülebilmemesinin söz konusu olmadığı, yukarıda belirtilen Yasa hükümleri uyarınca ve Kurul kararında gerekçelendirildiği üzere şikâyete konu Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.'nin eylemlerinin 4054 sayılı Kanun uyarınca soruşturma açılmasını gerektirecek nitelikte bulunmadığı anlaşıldığından ön araştırma raporuna dayanılarak verilen dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, yasal dayanağı bulunmayan davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 69,50.-YTL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, 16.01.2007 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Z.Ayla	Ali	Turan	Zümrüt
ÖZTÜRK	PERKTAŞ	ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN

Yargılama Giderleri :

Toplam Harç : 44,50 YTL

Posta Gideri : 25,00 YTL

Toplam : 69,50 YTL

DŞ/09.04.2007